

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leta . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO 54. — ŠTEV. 54.

NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 7, 1934. — SREDA, 7. MARCA 1934

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

DELAVCI V AVTOMOBIL. INDUSTRIJI PRETE S STAVKO

PREDLOG GLEDE ZVIŠANJA PLAČ IN SKRAJŠANJA DELOV. ČASA IMA DOSTI NASPROTNIKOV

Kompanijske unije niso v soglasju z določbami pravilnikov. — Če bi bil delovni čas skrčen, bi dobiti milijon nezaposlenih delo. — Zvezni posredovalni urad skuša preprečiti stavko v avtomobilski industriji. — Stevič stavkujočih premogarjev narašča.

WASHINGTON, D. C., 6. marca. — Na danšnji seji "industrijalnega kongresa" je neki zastopnik NRA ostro kritiziral kompanijske unije, v katere silijo kompanije svoje delavce. Rekel je, da kompanijske unije niso v soglasju z določbami pravilnikov.

Istočasno s je dvignil tudi oster protest proti našernemu skrčenju delovnega časa in zvižanju mezd.

William H. Davis, ki skrbi, da se industrijalci po-kore določbam pravilnikov, je rekel, da je ustanovljanje kompanijskih unij v jeklarski in avtomobilski industriji v odločnem nasprotju s postavo za obnovitev ameriškega gospodarstva. Pri tem se je skliceval na paragraf št. 7, ki daje delavcem pravico, da se smejo priključiti uniji, katera jim je povščeni.

Predsednikov predlog, naj se skrajša delovni čas in naj se zvišajo mezde, ni našel, posebno pri zastopnikih delodajalcev, dobrega odmeva.

Tembolj se pa strinja s predlogom večina v kongresu.

Zbornični odbor za delavske zadeve je soglasno odobril predloga kongresnika Connery-ja, naj se v kodificiranih industrijah skrči delovni teden na trideset ur.

Govornikom, ki so nastopali proti skrajšanju delovnega časa, so navzoči industrijalci navdušeno ploskali. Industrijalni administrator Johnson se pa ni dal oplašiti. Johnson namreč predobro ve, da bo Roosevelt s to zahtevo istotako prodrl kot je z vsemi dosedanjimi.

Ako bi bil delovni čas skrajšan za deset odstotkov, mezda pa povečana za deset odstotkov, bi dobito najmanj milijon nezaposlenih delo.

WASHINGTON, D. C., 6. marca. — V Detroitu in Clevelandu je včeraj zapretilo trideset tisoč izdelovalcev karoserij s stavko. Zvezna posredovalna oblast skuša stavko preprečiti. V Detroitu se bodo zasliševanja že danes začela.

V Washingtonu se je senator Wagner, predsednik posredovalne oblasti, dolgo časa posvetoval z zastopniki General Motors Co. Štrajk preti izbruhnuji v Buick in Fisher tovarnah. Delavci Hudson Company so stavili ultimatum, ki bo jutri zjutraj potekel.

V Flint, Mich., so sklenili izdelovalci karoserij odvrniti štrajk v "soglasju z željami predsednika Roosevelta". Počakali bodo do 14. marca, ko se bo vršilo zaslisanje posredovalne oblasti.

Avtomobilski delavci zahtevajo dvajset odstotno zvišanje plače, štirideset urni delovni teden in priznanje unije.

V Detroit in Flint namerava zastaviti 25,000 delavcev. V Clevelandu bo jutri 7000 delavcev glasovalo, če naj zaštrajkajo ali ne.

Senator Walker, zastopnik General Motors Co., je rekel, da je družba pripravljena do skrajnosti popustiti samo da prepreči štrajk.

V Milwaukee je prišlo do spopada med stavkujočimi avtomobilskimi delavci in policijo. 17 štrajkarjev je bilo aretiranih.

V Milwaukee, Kenosha in Racine, Wis., štrajka 5900 avtomobilskih delavcev.

V Seminole oljnem okrožju v Oklahoma so delavci zapretili s štrajkom, če kompanija ne prizna žili delo.

Francija sklenila pogodbo z Mandžurijo

MRS. ROOSEVELT JE ODPOTOVALA V PUERTO RICO

Na otoku bo proučevala razmere med reveži. — V Flórido se je odpeljala z vlakom, od tam pa bo potovala z aeroplano.

Jacksonville, Fla., 6. marca. — Mrs. Roosevelt je namenjena v Puerto Rico, kjer namerava proučevati tamošnje razmere med siromašnimi ljudmi in industrijskim problemom. Iz Miami se je začenjalo odpeljala na otoko.

Podrobnosti o odhodu predsednikove žene so bile tajne. Časniki poročevalci, ki so bile nameščene potovati žijo so bile povabljeni v Belo hišo, kjer so morale prisjeti, da bodo varovale strogo tajnost.

Predsednikova žena je skrivaj odšla iz Belo hiše ob dveh ponočih ter se je s posebnim vlakom odpeljala iz Washingtona ob 3:25 proti Miami, Fla.

Poglavitni namen predsednikove žene je, da se sama prepriča o žalostnih razmerah v San Juan na Puerto Rico, kakor tudi o skrajno slabih delavskih razmerah v tamošnjih predilečih. Že dalje časa se washingtoška vlada zelo zanimala za veliko revščino prebivalstva na otoku Puerto Rico.

Predsednikov bratranec Theodore Roosevelt je kot governer na Puerto Rico ustanovil ljudsko kulturno za novo prebivalstvo. Od Mrs. Rooseveltove je pričakovati, da bo vladil podala natančno poročilo o tamošnjih žalostnih razmerah in da bo kongres določil in organiziral potrebno pomoč otokom.

Predsednikovo soprogro spremila na njenem potovanju Miss Lorena A. Hickok, posebna preiskovalka za administratorja za zvezno pomoč Harryja L. Hopkinsa.

Mrs. Roosevelt je vzela s seboj tudi jahadno obliko, ker bo moral jahati konja, ko bo obiskala nekatere družine, ki žive v kolibah v gorah, kamor je mogoče dosegati samo s konjem. V teh krajinah žive šivalke, ki delajo za \$1.25 do \$2 na teden. Te delavke nameščajo Mrs. Roosevelt obiskati v njihovih domovih.

INSULL MORA ODPOTOVATI

Atene, Grčka, 5. marca. — Zunanji ministr in je ameriškemu poslaniku po telefonu sporočil, da je odredil, da Insull takoj odpoteje iz Grčke. Poslanika je prosil, da bo sporočil svoji vladni v Washingtonu.

Ko je bil Insull o tem obveščen, je rekel: "Star sem in bolan. Šel bom domov, kjer bom umrl".

Okoli Insullovega stanovanja ni bilo nikakih znakov, da se je pripravil na odhod. Insull ni proslil niti za grški potni list, niti za podaljšanje ameriškega potnega lista.

strokovne organizacije, ne zviša plač in ne odpravi kompanijske unije.

V Oklahoma je zaštrajkalo nadaljnih 3000 premarjencev. Število stavkujočih je naraslo na 6500.

Strojevodje in kurjači Delaware in Hudson železnice so glasovali, da bodo v petek zjutraj odlo-

LETALEC COSTES ŽIV IN ZDRAV

Na svojem poletu iz Francije je izginil. — Zaradi megle se je ustavlil v Muenstru. — Zadržal se je, ker se mu ni mudilo.

Kodanj, Danska, 6. marca. — Slavni francoski letalec Dieudonné Costes je ob 2:30 popoldne došpel na letališče Kastrup. Imel je nad 40 ur zamude. Zelo je bil začuden, ker je bil ves svet v velikih skrbel zaradi njegove varnosti.

Costes je v soboto popoldne s svojim privavnim aeroplano odletel proti Kodanju. Ker je zatočil, da bo njenem zatrdil na svoj cilj, je bil objavljeno, da se je "izgubil".

V pondeljek zjutraj so ga nališi v Muenstru na Westfalskem, 30 milij od Bremena, kjer je zarađasto megle bil prisiljen pristati. Ker ni imel nikake službene obveznosti, je v Muenstru čakal ugodnega vremena in oblasti v Kodanju svoje zamude ni naznamnil.

Zjutraj je odletel iz Muenstru ter svoj polet naglo skončal. Medtem ko so se radovedneži drenjali okoli njega, je kazal veliko začudenje, da so ga pogresali. Začuden je bil tem bolj, ker po njenem mnjenju oblasti v Kodanju niso bile obvezne o njegovem prihodu. Letališče v Parizu je nujno odhod sporočilo v Kodanji brez njegove vednosti.

Costes je postal slaven, ko je v septembru 1930 z Mauricem Belonome priletel iz Pariza v New York v 27 urah in 17 minutah. Predsednikova žena je skrivaj odšla iz Belo hiše ob dveh ponočih ter se je s posebnim vlakom odpeljala iz Washingtona ob 3:25 proti Miami, Fla.

Poglavitni namen predsednikove žene je, da se sama prepriča o žalostnih razmerah v San Juan na Puerto Rico, kakor tudi o skrajno slabih delavskih razmerah v tamošnjih predilečih. Že dalje časa se washingtoška vlada zelo zanimala za veliko revščino prebivalstva na otoku Puerto Rico.

Predsednikov bratranec Theodore Roosevelt je kot governer na Puerto Rico ustanovil ljudsko kulturno za novo prebivalstvo. Od Mrs. Rooseveltove je pričakovati, da bo vladil podala natančno poročilo o tamošnjih žalostnih razmerah in da bo kongres določil in organiziral potrebno pomoč otokom.

Predsednikova soprogro spremila na njenem potovanju Miss Lorena A. Hickok, posebna preiskovalka za administratorja za zvezno pomoč Harryja L. Hopkinsa.

Mrs. Roosevelt je vzela s seboj tudi jahadno obliko, ker bo moral jahati konja, ko bo obiskala nekatere družine, ki žive v kolibah v gorah, kamor je mogoče dosegati samo s konjem. V teh krajinah žive šivalke, ki delajo za \$1.25 do \$2 na teden. Te delavke nameščajo Mrs. Roosevelt obiskati v njihovih domovih.

REŠITEV Z LEDENE PLOŠČE

Moskva, Rusija, 5. marca. — Porodilo po radio z rta Well na znanja, da sta dva sovjetska letala rešila deset žensk in dva otroka, ki so skupno s Schmidtovo ekspedicijo rešili s potopljene parnika "Ceļuskin" na velik ledeno ploščo v Severnem ledenu morju.

Parnik je led stisnil in se je potopil. 72 mož z ženami in otroci so rešili na ledeno ploščo, kjer so postavili šotor. Do obrežja niso mogli priti in letalci vsled goste megle niso mogli prinesi pomoči.

Letalec Pijapidevski in Petrov sta odletela z rta Well in ter sta navzdeči ludenmu - mrazu 40 stopinj proti zahodni skupini. Pijapidevski je pristal poleg taborskega zavoda na ledenu plošči. Letalec sta modra žene in otroki odpeljati na varno.

strokovne organizacije, ne zviša plač in ne odpravi kompanijske unije.

V Oklahoma je zaštrajkalo nadaljnih 3000 premarjencev. Število stavkujočih je naraslo na 6500.

Strojevodje in kurjači Delaware in Hudson železnice so glasovali, da bodo v petek zjutraj odlo-

KNEGINJA JOSSUPOVA DOBILA TOŽBO

Ameriška filmska družba ji mora plačati 25 tisoč funtov sterlingov. Film "Rasputin" je bil za njo žaljiv.

London, Anglija, 6. marca. — Sodišče je kneginji Ireni Jussupovi na njenem tožbo proti Metro-Goldwin-Mayer filmski družbi prisilo 25,000 funtov sterlingov (\$125,000) odškodnine. Kneginja je tožila filmsko družbo, ker je bila po njenem zatrdilu na svoj cilj, na carinju.

London, Anglija, 6. marca. — Sodišče je kneginji Ireni Jussupovi na njenem tožbo proti Metro-Goldwin-Mayer filmski družbi prisilo 25,000 funtov sterlingov (\$125,000) odškodnine. Kneginja je tožila filmsko družbo, ker je bila po njenem zatrdilu na svoj cilj, na carinju.

London, Anglija, 6. marca. — Sodišče je kneginji Ireni Jussupovi na njenem tožbo proti Metro-Goldwin-Mayer filmski družbi prisilo 25,000 funtov sterlingov (\$125,000) odškodnine. Kneginja je tožila filmsko družbo, ker je bila po njenem zatrdilu na svoj cilj, na carinju.

London, Anglija, 6. marca. — Sodišče je kneginji Ireni Jussupovi na njenem tožbo proti Metro-Goldwin-Mayer filmski družbi prisilo 25,000 funtov sterlingov (\$125,000) odškodnine. Kneginja je tožila filmsko družbo, ker je bila po njenem zatrdilu na svoj cilj, na carinju.

London, Anglija, 6. marca. — Sodišče je kneginji Ireni Jussupovi na njenem tožbo proti Metro-Goldwin-Mayer filmski družbi prisilo 25,000 funtov sterlingov (\$125,000) odškodnine. Kneginja je tožila filmsko družbo, ker je bila po njenem zatrdilu na svoj cilj, na carinju.

London, Anglija, 6. marca. — Sodišče je kneginji Ireni Jussupovi na njenem tožbo proti Metro-Goldwin-Mayer filmski družbi prisilo 25,000 funtov sterlingov (\$125,000) odškodnine. Kneginja je tožila filmsko družbo, ker je bila po njenem zatrdilu na svoj cilj, na carinju.

London, Anglija, 6. marca. — Sodišče je kneginji Ireni Jussupovi na njenem tožbo proti Metro-Goldwin-Mayer filmski družbi prisilo 25,000 funtov sterlingov (\$125,000) odškodnine. Kneginja je tožila filmsko družbo, ker je bila po njenem zatrdilu na svoj cilj, na carinju.

London, Anglija, 6. marca. — Sodišče je kneginji Ireni Jussupovi na njenem tožbo proti Metro-Goldwin-Mayer filmski družbi prisilo 25,000 funtov sterlingov (\$125,000) odškodnine. Kneginja je tožila filmsko družbo, ker je bila po njenem zatrdilu na svoj cilj, na carinju.

London, Anglija, 6. marca. — Sodišče je kneginji Ireni Jussupovi na njenem tožbo proti Metro-Goldwin-Mayer filmski družbi prisilo 25,000 funtov sterlingov (\$125,000) odškodnine. Kneginja je tožila filmsko družbo, ker je bila po njenem zatrdilu na svoj cilj, na carinju.

London, Anglija, 6. marca. — Sodišče je kneginji Ireni Jussupovi na njenem tožbo proti Metro-Goldwin-Mayer filmski družbi prisilo 25,000 funtov sterlingov (\$125,000) odškodnine. Kneginja je tožila filmsko družbo, ker je bila po njenem zatrdilu na svoj cilj, na carinju.

London, Anglija, 6. marca. — Sodišče je kneginji Ireni Jussupovi na njenem tožbo proti Metro-Goldwin-Mayer filmski družbi prisilo 25,000 funtov sterlingov (\$125,000) odškodnine. Kneginja je tožila filmsko družbo, ker je bila po njenem zatrdilu na svoj cilj, na carinju.

London, Anglija, 6. marca. — Sodišče je kneginji Ireni Jussupovi na njenem tožbo proti Metro-Goldwin-Mayer filmski družbi prisilo 25,000 funtov sterlingov (\$125,00

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saks, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	\$6.00 Za pol leta	\$3.50
ta pol leta	\$3.00 Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
za četr leta	\$1.50 Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$8.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemski nedelj in praznikov.

Doplai brez podpisa in osebnosti se ne pričenjujejo. Denar naj se blagovoljno po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče naznamo, da hitrejši najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3-3878

PREDSEDNIKOV POZIV

V Washingtonu se vrši važno zborovanje. Zborujejo voditelji industrije, trgovine in poljedelstva; zastopniki strokovnih organizacij in zastopniki javnosti.

Tam natančno promatrajo uspehe in nedostatke predsednikovega programa za obnovitev ameriškega gospodarstva.

Nihče ne more tajiti, da NRA ni dosegla dosti uspehov, istotako je pa tudi splošno znano, da ima precejšnje nedostatke in napake, katere je treba odstraniti oziroma praviti.

Važno zborovanje je predsednik Roosevelt otvoril z dolgim nagovorom, v katerem je prevzel nase odgovornost za uspeh in neuspeh.

Predstava, ki je znana pod imenom National Recovery Act (NRA), je že osem mesecev v veljavi.

Predsednik je odločno zanikal, da stremi po kakšni diktatorski oblasti. Za vse, kar se je doslej zgodilo, je prišla inicijativa iz raznih poklicnih skupin.

Vprašanje nastane: — Ali je NRA v principu pravilna? Ali je smočrena?

Na obe vprašanji je odgovoril z "da", češ, da se vse kritike obračajo le proti načinu izvajanja postave, ne pa proti postavi sami.

Odgovor na vprašanje, če je mogoče določbe NRA ustrešno izvesti, pa prepriča zborovalcem.

Za uspešnost NRA sta predvsem potrebni dve stvari: Nakupovalno silo delavskega prebivalstva dežele je treba zvišati. Istočasno je pa tudi treba skrčiti delovni čas, da bo dobro več nezaposlenih priliko za delo in zaslužek.

Predsednikov poziv je poln resničnega optimizma.

Amerika je na pravi poti. Vse seveda še ni tako kot bi moral biti, toda sčasoma bodo odpravljeni vsi nedostatki.

Uspehi, ki so bili doseženi v zadnjih osmih mesecih, so jasen dokaz, da je predsednik krenil v pravo smer.

Tisti, ki mu nasprotujejo, ne nasprotujejo dejelih oziroma splošnosti, pač pa samim sebi.

Pretežna večna ameriškega naroda je za predsednike, treba je le vztrajnosti in potrpežljivosti, pa bo dosezen končni cilj.

Velikonočne pošiljatve

Nikdar ni spomin na domovino in na svoje tako jasen in svetel kot v velikonočnem času.

Pa tudi naši domači o Velikinoči nestrnpočakajo pisma iz Amerike.

Veseli so pozdravov in voščil, najbolj jih pa razveseli denarna pošiljatev.

Pošljite velikonočna darila v obliki denarnih nakaznic s posredovanjem

Slovenic Publishing Company Travel Bureau

216 West 18th Street New York, N. Y.

STARO AVSTRIJO VLEČEJO IZ MUZEJA

Dunaj, 20. februarja.

Po štiridnevnom prelivjanju krvi je dobil Dunaj počasi mirnejše tece. Tramvaj je pričel teči na Ringu in v bližnjih ulicah. Pričali so se zopet avtobusi. Odstranili so bodeče žice, ki so delile notranje mesto od zunanjega. Edino javne zgradbe varujejo oboroženi ljudje, vozniki in pešci morejo zgradbe obiti. Pred palačo zveznega kanslerja na Ball-Platzu so vedno postavljene strojnice in pripravljene na ogenj. Po ulicah korakajo čete vojaštva in Heimwehr. Policia je umaknila, da se odpocije in nadomešča jo v prvi vrsti Heimwehr.

Bolj nemirno je še vedno v mestnih, posebno v delavskih naseljih, kjer jih je postavila socijalno-demokratska občina. V njih je bilo prostora za kakih 60,000 družin. Povsod vidite stražnike in Heimwehr pod orojem, na ulicah, na stopnicah in v stanovanjih. Povsod je oče dočakajo na svoje člane, da naj našte socijalnih demokratov zaposlijo člane Heimwehra in druge "rodoljube".

Vsi ti ukrepi dajejo ulici značaj vojnega okupacije. Ozračje se še ni pomirilo. Po mestu korakajo nepristano čete oboroženih vojakov in Heimwehra. Povsod se opažajo rezervni častniki in bivši vojviki, vse mora tudi skozi ostro kontrolo. Žene morajo stati ob zidu in držati roke kvísku, v času, ko se vrši preiskava. Še pred nekaj časa je bilo v njih razmeroma dovolj blagostanja.

Policia prejema z Dunaja in z deželi vesti o samoumorih, ki so se izvršili v delavskih družinah. Možje in sinovi teh žena so v zaporu, če ne leže v bolnišnicah ali pa čakajo na podporo pri socialističnem uradu. Samo na Dunaju je bil arretiranih nad 3000 političnih "zločincev". Od teh je bilo vsaj 2500 članov Schutzbunda. Število arretiranih se neprestano poveča. Koliko arretiranih je bilo na dejelih, nihče ne ve. Sedanji zapori sodijo v policije ter vojašnice niso dovolj prostorni, da bi mogli v njih najti prostor vsi arretiranci. Zato so oblastva najela nekoliko opuščenih tovaru in skladišč ter jih spremenila v zapore.

Izmed prvakov socialno-demokratske stranke so bili arretirani Antonij Machat in Alojz Vavrošek, poslanca dejavnega zboru in mestna svetnika znana predstavnika čehoslovaške manjšine na Dunaju. Vodila sta čehoslovaško socialno-demokratsko stranko na Dunaju. Doslej še ni znano, česa sta bila obtožena. Politiki pravki in ostale osebnosti avstrijske socialne demokracije so zaprti v vojašnici "Deutschmeistrov" na Chotingu.

Povsod delajo mirzlieno na tem, da se zabrišajo vsi ostanki in spomini povojne Avstrije, ki je imela demokratisko in deloma socialistično lice. — Hih mestne občine v XII. okraju, tako zvani Laščehof, se danes imenuje Major Emil Fey-Hof. Prav tako seveda

menjujejo imena drugih ulic. Državni komisar je odredil, da se zopet uveljavlja grb Švicarske hapse.

Z dvoglavim orlom, kakov je to bilo do 1. 1918. Heimwehr je kratkomalo zasedel vse delavske domove in duševne prostore socijalnih demokratov po vsej Austriji. Že v pondeljek so zasedli veliko tiskarno "Inwa", ki jo je finančirala socijalno-demokratska "Arbeiter Bank". Poslej so prenehali izhajati vsi trije dnevni, ki so jih takoj temu, da je imel čevljave zavite v tunje, mu je spodrnilo v te padel z višine 5 metrov na tla. Mogoče bi padec ne bil tako hud, če bi bi Kern padel na zelenje tračnice, po katerih se prevaža material. Zlomil si je levo nogu v stegnu. Obvestili so kranjsko rešilno postajo, ki ga je takoj odpeljala v ljubljansko bolnišnico. Kern je tožil o silnih bolečinah. V jugočeški je zaposlen že pet let.

Zaradi strašne bede sta oči in mati izpostavila novorojenčka.

Pri Vranskem nekje stanuje delavska družina, ki je pred meseci dobita v hišo novorojenčka. Gmotne razmere so v tej družini obupne. Stanovala je družina v koči, ki je precej vstran od drugih stanovanjskih hiš. Sosedje niso tako mogli opaziti kar na enkrat, kdaj je prenehal v koči običajni vik in jok, s katerim si novorojenčki posebno v revnih razmerah — izpoljujejo dnevnin in nočni čas. V zadnjih dneh so pa vendarle opazili, da mora biti otrok izredno uobičajen, ker ga ni prav nič več slišati.

Skoraj istočasno so pa v dveh urah oddaljenem Št. Juriju našli v hlevu posestnika H. malega otročička, ki je imel okoli vrata priznan listič z napisom: Otrok je krščen, imen mu je Francič. Domači so se odpravili tukaj, da pogledajo, ali je dobro. Povsod se opažajo rezervni častniki in bivši vojviki, vse mora tudi skozi ostro kontrolo. Žene morajo stati ob zidu in držati roke kvísku, v času, ko se vrši preiskava. Še pred nekaj časa je bilo v njih razmeroma dovolj blagostanja.

Oborožene formacije se še vedno izpopolnjujejo in pripravljajo. To se ne godi več toliko proti socijalnim demokratom, kolikor proti narodnim socialistom. Ti so bili doslej popolnoma mirni, toda z njihove strani je izmenjenje še vedno mogoče. Z levice se vladni Dollfuss-Fey ni treba več mnogo bojeti, inato se je zdaj lotila še oboroženih narodnih socialistov. Poslej je Heimwehr kaže v tem pogledu veliko odločnost. Vodstvo Heimwehra zahteva, da se odstranijo vsi ostanki demokratične ureditive države. Odpor nekaterih dejelih zborov, kakor na primer v Zgornji Avstriji in na Koroškem, je samo začasen in ne bo imel posledje. Na vsa ta mesta pridejo vladni komisarji. Ko se je Heimwehr popolnoma uveljavil pri vladu, bodo na tja mesta postavili nenekake namestnike po starem cesarskem kopiju. To je program "knezova" Starhemberga.

Domači so otroka takoj prevezeli v oskrbo in ga negovali več dneh, dokler niso orožniki ugotovili, da je otrok, ki je bil položen v hlev v Št. Juriju, doma iz okolice Vranskega in naime France krščen sin one revne družine. Starša sta takoj priznala svoje dejanje in izjavila, da nista mogla svojega dva meseca starega otroka vsled prehranjevanju v oskrbovali ter da sta ga sama položila na mesto, kjer so ga dobrji ljudje pozneje našli.

"Mali Stavitsky" v mariborskih zaporih.

Knjige Vodnikove Družbe

Iako že SEDAJ naročite za prihodnje leto. Naročimo, ki znaš SAMO —

\$1.—

Iako pošljete nam, in kakor hitro boste knjige izšle, jih dobite po pošti.

Ako čakate tako dolgo, da knjige izdejo, morate plačati zanjo \$1.25.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 West 18th Street, New York, N. Y.

PRIVATNE DRUŽBE NE PREVAŽAJO VEĆ POŠTE

Vlada je kaneelirala vse kontrakte, ki so jih imele privatne družbe za prevažanje pošte. Sedaj prevažajo pošto armadni letali. Levi na slikici je slavni ameriški letalec, kapitan Eddie Rickenbacher, ki izroča v Newarku, N. J., zadnji žakej pošte, ki jo je prevedla privatna kompanija. Na zadnjem poletu je dosegel Rickenbacher nov rekord. Razdaljo med Los Angeles in New Yorkom je preletev v trijnjistih urah.

Iz Slovenije.

Nesreča pri delu.

17. februarja popoldne okrog pol 4 je v tovarni Jugoceneški v Kranju, delavcev Kern Anton, doma iz Predosej čistil s streha sneg. Kljub temu, da je imel čevljave zavite v tunje, mu je spodrnilo v te padel z višine 5 metrov na tla. Mogoče bi padec ne bil tako hud, če bi bi Kern padel na zelenje tračnice, po katerih se prevaža material. Zlomil si je levo nogu v stegnu. Obvestili so kranjsko rešilno postajo, ki ga je takoj odpeljala v ljubljansko bolnišnico. Kern je tožil o silnih bolečinah. V jugočeški je zaposlen že pet let.

Zaradi strašne bede sta oči in mati izpostavila novorojenčka.

Pri Vranskem nekje stanuje delavska družina, ki je pred meseci dobita v hišo novorojenčka. Gmotne razmere so v tej družini obupne. Stanovala je družina v koči, ki je precej vstran od drugih stanovanjskih hiš. Sosedje niso tako mogli opaziti kar na enkrat, kdaj je prenehal v koči običajni vik in jok, s katerim si novorojenčki posebno v revnih razmerah — izpoljujejo dnevnin in nočni čas. V zadnjih dneh so pa vendarle opazili, da mora biti otrok izredno uobičajen, ker ga ni prav nič več slišati.

Zaradi strašne bede sta oči in mati izpostavila novorojenčka.

Pri Vranskem nekje stanuje delavska družina, ki je pred meseci dobita v hišo novorojenčka. Gmotne razmere so v tej družini obupne. Stanovala je družina v koči, ki je precej vstran od drugih stanovanjskih hiš. Sosedje niso tako mogli opaziti kar na enkrat, kdaj je prenehal v koči običajni vik in jok, s katerim si novorojenčki posebno v revnih razmerah — izpoljujejo dnevnin in nočni čas. V zadnjih dneh so pa vendarle opazili, da mora biti otrok izredno uobičajen, ker ga ni prav nič več slišati.

Zaradi strašne bede sta oči in mati izpostavila novorojenčka.

Pri Vranskem nekje stanuje delavska družina, ki je pred meseci dobita v hišo novorojenčka. Gmotne razmere so v tej družini obupne. Stanovala je družina v koči, ki je precej vstran od drugih stanovanjskih hiš. Sosedje niso tako mogli opaziti kar na enkrat, kdaj je prenehal v koči običajni vik in jok, s katerim si novorojenčki posebno v revnih razmerah — izpoljujejo dnevnin in nočni čas. V zadnjih dneh so pa vendarle opazili, da mora biti otrok izredno uobičajen, ker ga ni prav nič več slišati.

Zaradi strašne bede sta oči in mati izpostavila novorojenčka.

Pri Vranskem nekje stanuje delavska družina, ki je pred meseci dobita v hišo novorojenčka. Gmotne razmere so v tej družini obupne. Stanovala je družina v koči, ki je precej vstran od drugih stanovanjskih hiš. Sosedje niso tako mogli opaziti kar na enkrat, kdaj je prenehal v koči običajni vik in jok, s katerim si novorojenčki posebno v revnih razmerah — izpoljujejo dnevnin in nočni čas. V zadnjih dneh so pa vendarle opazili, da mora biti otrok izredno uobičajen, ker ga ni prav nič več slišati.

Zaradi strašne bede sta oči in mati izpostavila novorojenčka.</p

KRATKA DNEVNA ZGODBA

B. LEPKYJ:

KONJI.

V nekem francoskem romanu manj. Zmečkali so ga vozovi, tisti spustne novega, mladega, zdravega, sem čital nekoč — nekoč, še kot vozovi, ki jih je bil sam vlačil, namajhen deček — o konjih v podloženi z rudo.

Na dvigalih jih spravljam doči, a gori nikdar več.

Ti konji vlačijo z rudo naložene vozove, slišijo topot svojih podvanih kopit, ki se močno, celo strahotno, obenem nekako mrtvo odvija od podzemeljskih sten: slišijo, kako rudarji udarajo ob stene, lamec iz njih nekako konjskemu razumu neznam dobro, kako treska jo in grme mine, kako kriče nad ujimi pažniki in jih priganjajo, da spščijo korake in — drugega nič...

Ne slišijo ne ptičjega petja in glasov drugih živali, ne šuma vetr na šestestenje trave — nikdar nečesar tega ne slišijo.

In gledajo večno temo, ki jo tod in tam sekaj svetloba električne luči, vidijo senec, ki hkrati z njimi heče, velike, sklonjene, mrtve, vidijo ljudi podobne tem senecem. Toda sočno zeleno trave, kristalno čistih voda rek in studenec ne bodo nikdar več videči.

Ali so ljudje pozabili na naje ali kaj? Glej, zdaj je eden med njimi

In zdaj šele so ga potegnili gor, tja, kjer je sonce, kjer je veter, kjer je zeleno trava.

A kaj bi mu zdaj vse to?

Prepozno...

Na njegovo mesto v jamo pa dni potok....

PRAVDA ZA LOCHNEŠKO POŠAST

Lochneška pošast, ki je prebila že vse stopnje slave, si je — mena za slovo — pridrala še eno senzacijo: povzročila je proces, v katerem bodo imeli sodniki dovolj težko stališče. Ozadje tega procesa je nasleduje:

Mister Keanly ima v Dublinu avdykatsko pisarno, ki zelo dobro posluje. V začetku preteklega meseca si je dovolil dvotedenski dočas, ki ga je sklenil prebiti ob Lochneškem jezeru. Do te odločitve so pripravile neprestane vesti o skrivnostni pošasti, ki so jih objavljali tedaj listi po vsem svetu. Keanly je postal trinajst dni ob jezeru in v tem času je po lastnih

naučeval porabil najmanj po osem ur na dan, da bi zagledal pošast z lastnimi očmi. Ničesar ni zamislil, da bi dosegel svoj namen. Nato si je motorni čoln in je z njim dolge ure križiral po vodi, zlasti okrog krajev, kjer so bili dodeljani opazili zverino. Uspeh teh voženj je bil enak ničli. Tudi avtomobilski vožnje okoli jezera niso izdelale ničesar, čeprav so bili razni "očevlji" večkrat videli pošast, katero je ostavila vodni element in si na kopuem iskal hrane — tako so vsaj trdili očitidevi sami. Končno si je Keanly izposodil celo vodolet, s katerim je krožil nad vodo gladino, da bi v njej vsaj pa

trenutek zagledal nestvor. A vse je bilo zman. Ti poskusi so mu povzročili velike vso.

Tedaj se je v njem utrdilo prepričanje, da posasti sploh ni in da je vse skupaj spremeta domisla, s katero so hoteli domačini okrog Lochneškega jezera obrniti pozornost sveta na svoje kraje in privabiti v delču vse turistov. Takšni triki pa po naziranju dublinskega odvetnika niso umestni in je zato po povratku v svoj kraj vložil tožbo proti občinski upravi občineškega kraja. Zahteva od nje, naj mu povrne vse izdatke, ki jih je imel za časa svojega dvotedenskega bivanja ob jezeru.

Dalj bodo sodniki odločili v njenem smislu, je sicer veliko vprašanja, merali pa bodo zavzetni in skrivnosti do lochneške pošasti in stališči v ta namen dolgo vrsto priči in izvedencev. Zato je angleška javnost zelo radovedna, kakšno bodo uspehi tega procesa.

SAMO 1010 FRANKOV ZA KODER

V pariškem hotelu Drouot se je vršila zadnje dni ena izmed tistih javnih dražb, ki so na tem kraj zelo znamenite, saj prihajajo ob teh prilikah na dan mnoge znamenite in dragocene stvari. Tudi cene, ki jih dosegajo dražbe v hotelu Drouotu so običajno senzacionalne. Odlikujejo se po svojih višinah.

Toda tokrat je avkcijonarje čakato nemai presenečenje. Dražbe se je udeležile sicer mnoga osebnosti iz gledališkega in literarnega sveta, kar je običajno najboljši dokaz, da gre za res dragocene stvari — cene pa so bile izredno nizke. Tako so pisma in spominki na velike igralce in literate dosegli le v izjemnih primerih več nego 20 frankov.

Vendar avkcijonarji niso izgubili poguma. V zalogi so imeli namreč še eno osebnost, od katere so si obetali težke tisočake. Slo je že kodr slavne igralke Sare Bernhardtové.

Ki je podarila 1. 1890. svoji prijateljici Emiliji Leroujevi. Z a-

pristnost tega kredra je pričalo lastnoročno pismo velike gledališke umetnice. S posebnim pondarkom so

Toda občinstvo je ostalo hladno. Če Toda občinstvo je ostalo hladno. Če ne bi bilo nekaterih novih bogatinov in stare, sivovalne dame, ki ji je bilo očitno do tega, da pride koder v njeno last, bi sel morda za 200 frankov.

Tako se je njegova cena dvignila do tisočaka in s tihim vzdihom je stara dama kot absolutno zadnjo ceno ponudila za 1010 frankov.

Dali so ji ga za ta denar in je z njim izginila.

Nihče ne ve, kdo je ta dama, ki je imela kot edini človek v Parizu pogum, da je za koder z glave slavne odruče zvezde potrosila 1010 frankov.

In primaknila je svoj stol h grofičnemu.

Neznankin glas ji je segal v sreč... Zdajo se ji je, da sliši Luizin glas... Sreč ji je začelo močno utripati.

Bili ste mi toplo priporočeni, gospodina — je dejala grofica čez nekaj časa z glasom, ki je izdajal nedolžno laž.

Da, zares, zopet je nežen Luizin glas zvezel Henriki na uho...

Priporočena?... se je začudila Henrika. — Ne razumem, gospa.

Da, draga dete, bili ste mi priporočeni... Sem članica... dobrodelnega društva in če vas ljudje po pravici hvalijo... vam bomo lahko pomagala...

Niše izgovorila teh besed, ko je Henrika že dvignila glavo... Razumela je, da ji primaša miločino... Zadeta v svoj ponos, je odgovorila užaljeno:

Nisem nesrečna, gospa!

Toda tisti hip se je spomnila Luize; mislila je, da bo njen življenje polno obupa, dokler ne najde svoje drage prijatelje, nesrečne slepe sirote:

In dejala je:

Ah, tega nisem hotela reči; mislila sem

vam povedati, da nisem siromašna, ker de-

lam.

Grofica je prikimala z glavo in vprašala:

Torej ne morem ničesar storiti za vas?

Ne, — je odgovorila Henrika živo.

Kar ji je šimla v glavo nova misel. Kaj

če bi odkrila prijazni neznanki svojo tajno,

če bi ji zaupala nesrečo svojega življenja?

In zopet je dejala:

Prehitro sem odklonila... Da, gospa,

da... sprejemam vašo pomoč. Da, prosim,

pomagajte mi.

Grofica jo je presenečeno pogledala in ji

podala roko.

Govorite, draga dete, — je dejala hi-

tro.

Henrika je vstala. Če bi bila ubogala sa-

mo spoštovanje in naklonjenost, ki jo je že

čutila do neznanki, bi bila padla na kolena

in razgnala pred njo vse svoje gorje.

Zakaj pa tako drhtite, draga dete?

— Je vprašala grofica nežno. — Kaj sem dala

povod za domnevno, da vas ne boma rada po-

slušala? Saj rada delim gorje s trpečim bli-

žnjim. O, na svetu je toliko gorja, ki se ne

da lajšati, toliko obupa, ki se lahko konča

s smrto!

Henrika je presenečeno poslušala in ko

je neznanka umolknila, je vzkliknila:

Saj ne zahtevam od vas dejanja, gospa,

saj ne prosim miločino. Rada bi samo koti-

ček, kjer bi mogla živeti skrita, udana v ve-

ljo božjo, neznana... daleč od vseh laži...

Da, gospa, prosim vas samo, omogočite mi

skriti se zlobnim jezikom, živeti daleč od ob-

rekovalcev... daleč od... od njega se po-

sebu...

Grofica se je komaj premagovala, da ni

vzkliknila:

Ah, ne bojte se govoriti! Znana mi je

tajna vašega sreca, vem, da se ljubita in da

je ljubezen kriva, da oba trpit!

Pa se je zopet premagala. In vzkliknila

je uavidez presenečeno:

Od njega!... To se pravi od mladeni-

ca, ki vas ljubi in ki ga tudi vi ljubite, kaj ne?

Dekle je povesilo oči.

Da... da!... je zašepetal.

Grofica jo je sočutno pogledala in nad-

jevala:

In hočete mi uiti, da bi ne postali uje-

gova ljubi...

Ni izgovorila besede do konca. Henrika

se je naglo vzravnala in ozrla ne neznanko

presenečeno, obenem pa užaljeno.

Toda njen pogled se je srečal za materin-

sko nežnostjo v neznankih očeh in odpor,

ki ga je bila začutila Henrika do nje, se je

tako polegel.

Vendar jo je pa čut ponosa napotil, da je

odgovorila mirno:

Hočem mu uiti, da ohranim svoj po-

gum in da ne postanem njegova žena.

Njegova žena! — je vzkliknila grofica.

Henrika je dobila zadoščenje sama pred

seboj. Zeno besedo je doprinesla dokaz vzvi-

šenih čustev sreca.

(Dalje prihodnji)

Ljubiteljem

leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le-

pih romanov slovenskih in tu-

jih pisateljev. Preglejte cenik

in v njem boste našli knjige, ki

vas bo zanimala. Cene so želo

zmerne.

Nisem nesrečna, gospa!

Toda tisti hip se je spomnila Luize;

mislila je, da bo njen življenje polno obu-

pa, dokler ne najde svoje drage prijatelje-

ce, nesrečne slepe sirote:

In dejala je:

Ah, tega nisem hotela re

NJEN VODNIK ROMAN IZ ZIVLJENJA

• ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H. •

26

Pred vratni se je že nabrala radovedna množica. Henrik pelje obre v stransko ulico ter takoj pokliče avtomobil. Vsi stopijo v avtomobil, tudi Juanita. Šoferju pove imu njemu znanega hotela, ki se je nahajal v bližini ob bregu reke Arno.

Novica o požaru je dosegla do tukaj, kajti nekateri gostje, ki so ušli pogubi, so že bili v tem hotelu. K sreči so bile tudi tukaj najboljše sobe še prazne in Henrik jih je takoj najame. Henrik nato reče, da se bo vrnil v goreči hotel, da primese ostale kovčeve. Mati in hči se utrujeni vrzeta na stole in mu samo molče prikimata. Vsled prestanega strahu nista mogli govoriti.

Predno Henrik odide, naroči še za dami vroč žai in prigrizek, nato pa se odpelje z nekim hotelškim uslužbencem po prtljago.

Pri stranskih vratih stoji Pedro ves bleed in razburjen, ker je šele sedaj spoznal, kaj se je zgodilo. Henrik gre ž njim in uslužbenec po ozkih stopnicah v sobe. Hodnik je bil že napolnjen z dimom. S pomočjo obre spravi Henrik vso prtljago, tudi Juanitino in Pedrovo, na varno, nato pa se vsi odpeljejo v hotel.

Nikdo jih ni videl; nobenega človeka ni bilo na izpregled. Tam pa, v starem delu palače, so švigali plameni skozi okna dvorane. Na zakajenem hodniku je streljal Henrik samo enega gospoda, ki je iskal svojo ženo, pa je nikjer ni mogel najti, in ta mu je povidal, kako strašni prizori so se odigravali pri glavnih stopnicah dvorane. Na svojem begu so nesrečni podli stopnice. Gost je pri tem izgubil svojo ženo. Mnogo je mrtvih in ranjenih. Vsa dvorana je v ognju in ravno tako prostori poleg nje in nad njo. Henrik mu pravi, naj se reši po zadnjih stopnicah in da je mogoče bila njegova žena resa. In voljno gre ves zmeden z Henrikom.

Ko se Henrik vrne, ves umazan in zaprašen, ga mati in hči glede na bledih obrazov. Senora ga prime z roko in ga pritegne k sebi.

— Meni in moji hčeri ste rešili življenje, senor Rom; z nevarnostjo svojega lastnega življensja. Nikdar, nikdar se vam za to ne moremo dovolj zahvaliti. Brez vas bi bile izgubljene.

Henrik se ves v zadregi brani, tedaj pa ga Ceda naredoma prima za roko. Prestrašena jo gleda, kajti roka je bila krvava.

— Moj Bog, ranili ste se! — pravi vsa bleed.

Henrik pa smeje gledje krvavo roko.

— To ni nič, senorita, niti opazil še nisem. Sem že moral kje malo preveč prijeti. Upam saj, da vam vaših dragocenih oblek nisem omadeževal s krovjo, to bi bilo žal. Nekaj prask na moji so zelo majhna cena za tri rešena življensja. Dovolite mi, da grem in se malo očistim. Moja oblike mora tudi biti navzgana, toda rad jo žrtvujem. Hvala Bagu — pred seboj vas vidim živo in zdravo.

Pri zadnjih besedah ga premaga ginjenost. Oči mu za trenutek zazore in se vpro v Cedo, da njen bledi obraz takoj zalije rdečica. Toda že je odšel. Bal se je, da bo izgubil svoje ravnotežje. Rešilno delo je vendar napelo njegove žive.

Ko Henrik odide, pada senora svoji hčeri okoli vrata.

— Kak človek, Ceda! Sedaj mi moraš priznati, da je teden, da se vanj človek zanjtu. Samo njemu se imava zahvaliti za življenje, samo njemu. Ali si slišala Pedra? — Toliko ljudi je zgorelo, ali pa so bili ranjeni. Tudi medve bi bili med žrtvami, ko ne bi bilo njega.

In senoro zopet primajo kršči kakor veden, kadar je dala duška svojim občutkom. Ceda jo poljubi in ljubezljivo boža. Njene oči pa zažare in široko gledajo v daljavo. Da, kak človek!

— Sreča mama, da je bil v najini družbi. Nikdar drugi, kot on, ne bi storil tega junashkega čina. Kdo drugi bi se na njegovem mestu najprej sam rešil. Saj si slišala od Pedra, kako brezrečno so se obnašali drugi, da so celo hodili po ženskah. Pa saj sva to tudi sami videvi v dvoranu. Nikdar ne smeva pozabiti, da je za naju tvegal svoje življenje in ne samo enkrat.

— Ne, Ceda, tega mu ne smeva nikdar pozabiti. Nikdar ga več ne pustim od sebe, mora ostati pri nas!

In zopet seniorini napeti živeci najde izhod v solzah.

Ceda jo skuša pomiriti, kar se ji tudi kmalu posreči.

Čez pol ure vpraša Henrik po Pedru, aka ga želite videti. Pedru maročita, naj Henrik takoj pride. Umazano in raztrgano večerno oblike je odložil in mesto nje oblekel rjavno oblike. Njegove roke so bile zopet čiste in samo obvezana desnica je bila priča njegove rane. Najbrž se je poškodoval že ko je zavesel strgal z okna. Mogoče je zagrabil za kak žebelj.

Ceda zopet prebledi ko pogleda na obvezo.

— Ali je budo? Ali vas zelo boli? — vpraša tako mehko, kot še nikdar ž njim govorila.

Od zatajenega ginjenja mu pordeči čelo in naglo odkima.

— Ni vredno o tem govoriti, senorita! V dveh dneh je zopet dobro. Roko sem si obvezal samo zato, da vam prihranim pogled na rano. — pravi kolikor mogoče mirno.

Tedaj pa opazi, da je prigrizek, katerega je naročil, še nedotknjen.

— Še vedno niste ničesar jedli?

— Samo čaj. Pa tudi vi še niste večerjali in to morate sedaj nameniti.

— Da bomo skupaj jedli. Prosim, sedite, senor Rom. — pravi senora.

In Henrik je moral jesti v družbi obre, čeravno bi bil najrajši še k požaru, da bi videl, ako mu ne bi bilo treba kaj pomagati.

Toda poleg obre dum se je vendarle počutil srečnega, kajti Ceda m nstreže in ponuja jedila. Zreže mu meso in ga položi preden in Henrik je ves blažen, ker se Ceda zanj tako briga in govoril ž njim tako mehko in prijazno.

Toda nikdo ne more jesti, kajti vse so vedeli, da so še nekateri ljudje v nevarnosti. Vedno še poslušajo, toda tukaj ob reki je bilo tih obre.

— Mislim, da je najboljše, da greste k počitku. Vaš živeci se morajo pomiriti. — jima pravi.

— Im vi, senor Rom? — vpraša Ceda.

— Rad bi šel še enkrat k požaru; bom videl, kako je tam.

Da bo skušal pomagati pri reševalnih delih, ni povedal, da matere in hčere ne bi vznemirjali.

Pošlovi se in pokliče Juganto, da damam pomagal slaćiti oblike.

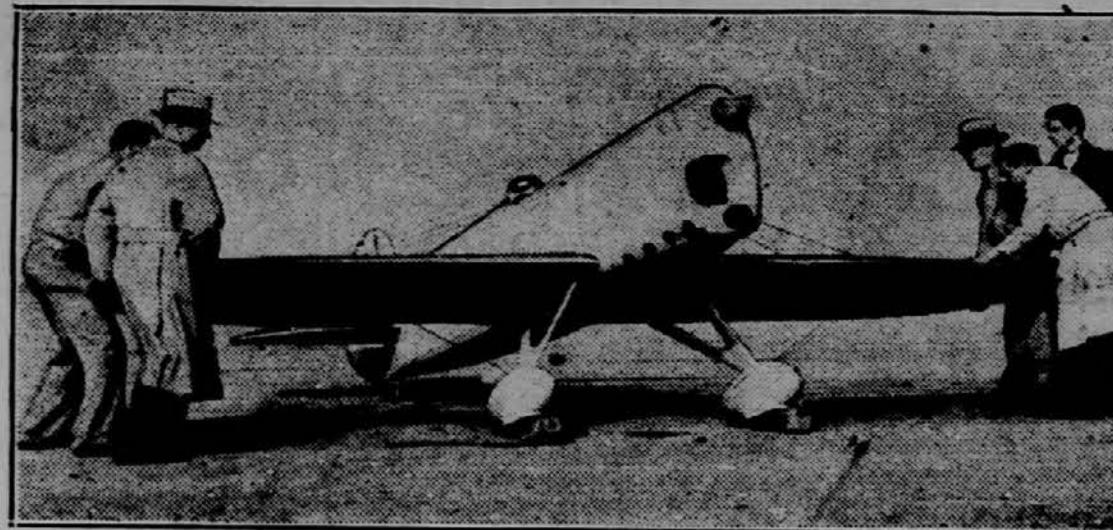
Nato se zopet vreme k požaru. Gasile so bili pridni na delu in tudi srušitveni oddelki. Skoro eeli stari del palače je bil v plamenih in gasile so se morali omejiti samo na to, da rešijo novi del. Nikdo ni veden, ako je še kak človek v plamenih, toda gotovo je bil že kdo.

Seveda, kdo je ostal, ni bil več živ. Mnogi, ki so se rešili, so jokali in stokali, ker so še pogrešali svojce. Pod svetlico zagleda Henrik dva človeka, ki stojita v tesnih objemih in si gledata v oči. Henrik

sposna v moču onega gospoda, ki ga je streljal na hodniku in ki je iskal svojo ženo. Slednji je jo našel. V znamenju je skoro izgubila um.

(Dalej prihodnjek)

LETALO, KI BO PORAZILO VSE REKORDE

V Santa Monice, California, so zgradili malo letalo, ki bo baje v brzini porazilo vse rekorde. Nasert za letalo pa izdelal Larry Brown, znani pilot za zračne tekme.

NOVOROJENČEK ZMRZNIL V CERKVI

Vest, da je v dolnjelendavski cerkvi med mašo zmrznil novorojenček, ki so ga prinesli h krstu, je odjeknila ne le po Prekmurju, temveč gotovo tudi v ostali slovenski javnosti. Dogodek je nekaj pisali prejšnji ročovi. Razume se, da je treba tu bolj prosvetljenega dela in boljšega smisla za zdrav živiljenjski razvoj, kakor ga je pred leti pokazal neki župnik v ledavskih okolicah. Njegove maše so trajale po dve uri in šolski otori so moralni — pogostokrat tudi sicer — po dve tri stoti na mrzlem kamnu. Kdor ni tako dolgo vzdržal na nogah, je počenil na strupeni tlak. Prekmurske ceste so še danjše, kakor maše starih prekmurskih župnikov, otroci prihajajo od daleč in matkdo do konca vzdržijo stope. Pa se je zgodilo da se je otrok vrnil iz cerkve in umrl, ker je med mašo sedel na kamnu. Po tem žalostnem dogodku je župnik uvedel strogo preosnova. Maše ni skrnil, toda izdal je strog ukaz: da v cerkvi nihče več ne sme sesti na tlak.

Kako živi slovensko Prekmurje zavojlo zgodovine, ki jo je preživel pod madžarsko nadvlado, v splošni kulturi in politiki v marsikaterem oziru svojevrstno življenje, tako se tudi prekmurski cerkveni običaji v marsičem ločijo od onih v ostali banovini. Med prekmurskimi katoličani vladajo glede na izvajanje cerkvenih obredov mnogo strožje načade kakor drugod. Stari duhovniki, ki so bili pred osvobojenjem marsikad nosile madžarstva, in marsikdaj niso znali jezikov svojih vernikov, so znali tudi v verskih sredstvih uvedno vzgajati slovensko ljudstvo k pokorščini in potrpljenju. Od takrat velja običaj, da v prekmurskih cerkvah skoraj ni cerkvenega opravlja brez maše. Maše s pridigo so po navadi precej dolge in trajajo pogostokrat po celi dve uri. Poroke se opravljajo šele po končani maši, prav tako kusti in drugi obredi. Zenini in nevesta sicer lahko počakata še dve uri, preden za zmeraj stope v zakonski stan, toda novorojenček, ki jih primašo h krstu, so minljivješča potrpljenja. Vse cerkve na svetu so zdane tako, da je poleti hlad v njih. Novorojenček, ki prihaja izpod topnih materinih srce, se še na božjem solnem ne morejo zadosti ogreti. Če morata boter in botrica takoli poživiti dve uri čakati ž njim v cerkvi, da se krstni kamen odpre, ne more biti ničudnega, če se dete od krsta vrne vsaj z majhnim prehladom. Povsem mogoče se nam bo zdelo tudi, da kdaj pa kdaj novorojenček tik pred krstom v cerkvi umre.

To se navade, ki si jih v starih generacijah nista uporabljali, starci duhovniki pa še nista. Če želite storiti v botrički takoli poživiti dve uri čakati ž njim v cerkvi, da se krstni kamen odpre, ne more biti ničudnega, če se dete od krsta vrne vsaj z majhnim prehladom. Povsem mogoče se nam bo zdelo tudi, da kdaj pa kdaj novorojenček tik pred krstom v cerkvi umre.

To se navade, ki si jih v starih generacijah nista uporabljali, starci duhovniki pa še nista. Če želite storiti v botrički takoli poživiti dve uri čakati ž njim v cerkvi, da se krstni kamen odpre, ne more biti ničudnega, če se dete od krsta vrne vsaj z majhnim prehladom. Povsem mogoče se nam bo zdelo tudi, da kdaj pa kdaj novorojenček tik pred krstom v cerkvi umre.

To se navade, ki si jih v starih generacijah nista uporabljali, starci duhovniki pa še nista.

— Še vedno niste ničesar jedli?

— Samo čaj. Pa tudi vi še niste večerjali in to morate sedaj nameniti.

— Da bomo skupaj jedli. Prosim, sedite, senor Rom. — pravi senora.

In Henrik je moral jesti v družbi obre, čeravno bi bil najrajši še k požaru, da bi videl, ako mu ne bi bilo treba kaj pomagati.

Toda poleg obre dum se je vendarle počutil srečnega, kajti Ceda m nstreže in ponuja jedila. Zreže mu meso in ga položi preden in Henrik je ves blažen, ker se Ceda zanj tako briga in govoril ž njim tako mehko in prijazno.

Toda nikdo ne more jesti, kajti vse so vedeli, da so še nekateri ljudje v nevarnosti. Vedno še poslušajo, toda tukaj ob reki je bilo tih obre.

— Mislim, da je najboljše, da greste k počitku. Vaš živeci se morajo pomiriti. — jima pravi.

— Im vi, senor Rom? — vpraša Ceda.

— Rad bi šel še enkrat k požaru; bom videl, kako je tam.

Da bo skušal pomagati pri reševalnih delih, ni povedal, da matere in hčere ne bi vznemirjali.

Pošlovi se in pokliče Juganto, da damam pomagal slaćiti obre.

Nato se zopet vreme k požaru. Gasile so bili pridni na delu in tudi srušitveni oddelki. Skoro eeli stari del palače je bil v plamenih in gasile so se morali omejiti samo na to, da rešijo novi del. Nikdo ni veden, ako je še kak človek v plamenih, toda gotovo je bil že kdo.

Seveda, kdo je ostal, ni bil več živ. Mnogi, ki so se rešili, so jokali in stokali, ker so še pogrešali svojce. Pod svetlico zagleda Henrik dva človeka, ki stojita v tesnih objemih in si gledata v oči. Henrik

sposna v moču onega gospoda, ki ga je streljal na hodniku in ki je iskal svojo ženo. Slednji je jo našel. V znamenju je skoro izgubila um.

Pošlovi se in pokliče Juganto, da damam pomagal slaćiti obre.

Nato se zopet vreme k požaru. Gasile so bili pridni na delu in tudi srušitveni oddelki. Skoro eeli stari del palače je bil v plamenih in gasile so se morali omejiti samo na to, da rešijo novi del. Nikdo ni veden, ako je še kak človek v plamenih, toda gotovo je bil že kdo.

Seveda, kdo je ostal, ni bil več živ. Mnogi, ki so se rešili, so jokali in stokali, ker so še pogrešali svojce. Pod svetlico zagleda Henrik dva človeka, ki stojita v tesnih objemih in si gledata v oči. Henrik

sposna v moču onega gospoda, ki ga je streljal na hodniku in ki je iskal svojo ženo. Slednji je jo našel. V znamenju je skoro izgubila um.

Pošlovi se in pokliče Juganto, da damam pomagal slaćiti obre.

Nato se zopet vreme k požaru. Gasile so bili pridni na delu in tudi srušitveni oddelki. Skoro eeli stari del palače je bil v plamenih in gasile so se morali omejiti samo na to, da rešijo novi del. Nikdo ni veden, ako je še kak človek v plamenih, toda gotovo je bil že kdo.

Seveda, kdo je ostal, ni bil več živ. Mnogi, ki so se rešili, so jokali in stokali, ker so še pogrešali svojce. Pod svetlico zagleda Henrik dva človeka, ki stojita v tesnih objemih in si gledata v oči. Henrik

sposna v moču onega gospoda, ki ga je streljal na hodniku in ki je iskal svojo ženo. Slednji je jo našel. V znamenju je skoro izgubila um.

Pošlovi se in pokliče Juganto, da damam pomagal slaćiti obre.

Nato se zopet vreme k požaru. Gasile so bili pridni na delu in tudi srušitveni oddelki. Skoro eeli stari del palače je bil v plamenih in gasile so se morali omejiti samo na to, da rešijo novi del. Nikdo ni veden, ako je še kak človek v plamenih, toda gotovo je bil že kdo.

Seveda,